ВИДАЄТЬСЯ ДРУГИЙ РІК

ЦІНА 15 КОП.

215 (0:8—7) (05) 47714Х) „1926"

БЕЗВІРНИК

МІСЯЧНИК Ц. К. К. П. (б.) У. І Г. П. О. У. С. Р. Р.
Адреса: ХАРКІВ, вул. Лібкнехта 64.

СІЧЕНЬ 1926 № 1 (13)

Мал. худ. Бондаровича.

Дев'яте січня вбило віру в бога та царя на віки вічні

Харьковская Государственная научная библиотека им. В. Г. Короленко
ХГБА, Харьков Згор. ул. Короленко № 18
ИНДЕКС 310003

Чого нас навчило 9 січня

1905 рік був перший могутній напад робітників і селян Росії на царизм.

Цей перший натиск, перший штурм було відбито, але він всеж показав й підготовив шлях до Жовтня 17 року.

1905 рік ще й тому має велику вагу в розвиткові революційної боротьби, що тоді було розбито віру в царя й бога.

Під час штурму царизма робітники й селяне зустрілися щільно з захисниками старого ладу— релігією та церквою. Тут уперше вони переконалися, що бог на небі та цар на землі суть річі одної вартости і заслуговують однакову долю.

Робітники почали революцію ще з вірою в бога та царя.

9 січня робітники йшли до царя прохати правди та милости, вони йшли з попом на чолі, з образами та коровгами.

Але замісць правди та милости цар відповів кулями та шаблями, а піп, виявилось, був провокатор.

Та не один тільки піп Гапон був провокатор. Всі віри старої Росії, так християнські як і не християнські (магометанська, іудейська) разом з сектантами-баптистами та євангелістами грали також провокаційну ролю і ставали на захист поміщиків і царя.

«Уряд не даремно має меча», — виголосили в 1906 році баптисти на всеросійському з'їздові і цим самим заднім числом виправдали «перед престолом божим» все те насильство і знущання, що царський уряд вчинив у відповідь на повстання робітників та селян.

А «найсвятійший синод» після кількох днів по крівавій неділі звернувся к «чадам православної церкви» з таким посланієм: «найсвятійший синод благає всіх чад її (правосл. церкви) ...«бога бійтеся, царя почитайте» (1 Петр. І. 17) і всякій владі, що від бога поставлена, корітеся (Римл. XIII, 1)!..»

Тільки попи-лицеміри могли звернутись з таким гидким закликом до розстріляних та порубаних «чад божих».

І пролетаріят гідно оцінив роботу царя й церкви. На царські розстріли, попівську провокацію та церковні посланія робітники й селяне відповіли страйками, селянськими бунтами та збройним повстанням.

Наука 9 січня не минула дурно.

Пролетаріят та селянство відкинули надії на бога та царя й власними силами почали здобувати собі кращу долю на землі.

Робітничий клас здобув велику науку громадянської війни: за один день революційне виховання пролетаріяту так пішло наперед, як це не сталося б за місяці й роки сірого, буденного, затурканого життя» (Ленін).

Пролетаріят і селянство зрозуміли, що не шлях покори і неволі, не віра в бога й царя, а тільки боротьба, збройна боротьба зі своїм класовим ворогом та непорушний союз пролетаріяту з селянством—забезпечать справжнє визволення всіх трудящих від злодійств царсько-попівсько-поміщицького ладу.

Кровію тих, що загинули 9 січня, написано великі слова «Інтернаціоналу». Тепер розуміє їх кожна дитина:

«Не ждіть рятунку ні від кого,
Ні від богів, ні від царів.
Позбудеться ярма тяжкого
Сама сім'я пролетарів».

В. Ліванов

Правдиві розмови за віру

Геть перекотився час за 20 років, переметнувся од тої доби коли ми з кілками та косами йшли до панської економії за хлібом собі та за соломою голодній скотині.

Це 1905 рік, перші несміливі думки за землю, самоврядування, за знищення панів.

Гудуть церковні дзвони. Гудуть натруджені ноги.—„Несть власті, аще не од бога,—гугнить піп— Бога бійтесь, царя чтіте" (Петра 1,17)—„Всякій владі, од бога поставленій, корітеся" (до римлян XIII I) „Коріться владикам не тільки благим та смирним, але й сварливим" (Петра II, 18).

Піднімається курява з ладану вгору, чадять свічки, тягне та ссе у голодному череві. Та в голові одна думка: бог,—а мені їсти нічого, а тут поруч пани та куркулі роскошують, та й попам не погано живеться,—усі в тілі.

Недавно батюшчин будинок під „монопольку" перебудували та молебінь справляли на одчинення цієї горільчаної освітниці. Жалібну промову сказав піп: „Братіє, як сам спаситель Ісус Христос на весіллі у Канні Галілейській переробив воду на вино,— то й наш цар-батюшка нам подає вино. Випиймо та возвеселімося во віки віків. Амінь"

А з чого його пити?—Земельки трохи було—давно в пана; сімейства шестеро, а робітник я один. Влітку батракую, а взимку йду до міста на заробітки. Мій сусіда заробітчанин. Своєї земельки не хвата навіть на податки,—він йде чи до пана, чи на цукроварню, або й до попа на поденну. Ми з сусідом і раді-б принайняти землі у аренду—але ціна несамовита: 25—30 карбованців за десятину. У нас на всій Україні більшість селян до 1905 року і пізніше, аж до Жовтневої перемоги—мало на душу одну—1½ десятини.

Полтавщина надсилала до економій 60 тисяч заробітчан та до цукроварень—80 тисяч що-року. Херсонщина надсилала на заробітки 206 тисяч чоловіків та жінок.

На Сквирщині було таке: селян 200.000, а землі 136 тисяч дес. Поміщиків було 208 душ, а землі в них 141.000 дес. На Київщині, Харківщині, Поділлі, Таврії скрізь панували поміщики, що посідали тисячі дес. землі.

Поденна платня була — влітку чоловікові 40—50 коп. за день, жінці 25—30 коп.; взимку чолов. одержував — 25 коп., а жінка 15—20 коп. у день.

Русько-японська війна. Купи мерціа-росіян, що полягли під Мукденом.

Нічого не подієш — велика кількість землі належить до поміщиків, немало є й церковної та манастирської, а до того ще й де-які наші селяни теж мають по 30—50 дес. землі. А все через те, що земля, хоч її ніхто й не створив, а є приватна властність: купується, як віл на базарі, біднота мусила продавати її за ніщо, бо їсти нічого було, нічим обробити та засіяти. Скуповували земельку, розуміється, пани та куркулі через банок, що допомагав усім тим, йтак мають не мало. Отже, нам незаможним та бідноті од банків не тепло було, а скоріш холодно.

Наші злидні удержувалися ще й тому, що „до бога високо, а до царя далеко“ — так високо, що шапка звалиться, коли поглянеш, бо придивишся до діяльности бога та царя, то побачиш — злочинство одно та й годі. Без бога і царя не існуватиме, а коли царя ні на віщо не потрібно, то й бога не треба.

Навіть неможливо було на долю свою поскаржитись: „братіє, — каже піп у церкві, — не слухайте безумців та брехунів, які завіряють вас, що можливо встановити на землі такі порядкі, коли не буде бідних. Це бог так велів, а також наказав шанувати царя, а ті люди йдуть проти нього, а значить і проти бога“.

А врядник, становий, земський — це є друзі попів, і всі вони вкупі з поміщиками та глитаями є одна велика гуля на шиї селянства.

„Мовчи та диш — от тобі, Гандзю, й книш“ — казав покійний батько, але вмер од того, що й мовчки дихати не було змоги, бо його придавило возом з панськими снопами, який перевернувся на батька.

У 1904 р., коли розгорілася війна з японцями, піп казав проповідь: „великий іспит посилає господь нашому благовєрному імператорові й батьківщині. Нема превище блага, яко покласти душу за друзі своя. Помолимося о дарованії побєди оружію нашого царя-батюшки, та підемо одностайно на ворога за віру й царя“.

Ото, думав я, іспит цареві, батче, а не нам.. Хто ж то ті друзі, за яких треба йти вмирати? Пани та попи?.. Цур вам!..

Ох, та й злість же брала велика. Доки тягти голодну лямку, доки йти в поміщицькому ярмі. Вже з початку 1905 року стали селяни ліси рубати панські. „Воно само зросло, на його пани не втрачалися, не гріх брати“, казали селяни. Далі стали по економіях хліб ділити та скот. По всій Україні селяни збиралися юрбами, приходили до поміщика, розбивали двері по коморах, розбирали скирди сіна, соломи Мета була — почати розрухи, щоб усю землю поміщиків забрати... Там, де пани були дуже горді та жорстокі, особливо коли вони озброювалися проти селян, зустрічали нас стрілянин з рушниць — то й ми не милували.. Бувало таке що од панського будинку та його майна — тільки купи попілу лишалися. — „Геть знищуйте усе панське, щоб й повернутися їм сюди неможливо було, тоді земля залишиться нам“, так думали селяни. Та вони забували, що влада у державі панська. Через неї вони своє повернуть.

Бувало що селяни руйнували с. г. реманент, бо машина одбивала заробітчанам можливість продати свою працю за копійки. Часто палили цілі економії. На Київщині та Поділлі, де більш всього батраків — йшли великі страйки. Як то наше село вивчилося так швидко бастувати. Було — на цілі повіти проголосять страйк, через базари, біля церкві, а то й ходоками. Страйкарі вимагали побільшення платні до одного карбованця чоловікові та 75 копійок жінці. По де-яких місцях вимагали платню у 2—3 карбованці на день — це так, навмисно, аби очі одвести, а справді не платня потрібна, а вся земля панська.

Один із карних загонів, на чолі з Воронцов-Дашковим, що втихомирював селян.

Чули ми всі, що робітники по містах велику боротьбу ведуть. Знали ми й за те, як цар повстрічав 9 січня народ свій кулями. Знали що віра в царя ущухає в робочих. А коли в жовтні робітники

страйком заявилися—яко велика сила, то ми на селі підтягнулися, та налягли на поміщиків. Йдучи брали червоного прапора „для порядку", щоб бачили, що ми не за грабунком, за своїм добром йдемо.

Свідомість селян зростала. „Доволі вже панщини. Годі вже їм панувати! Доволі того поту й крови мужицької, доки будуть пани—доти буде й панщина" — так казали селяни. На Чернигівщині, Харківщині заснувалися селянські страйкові комітети. „Червоний півень" що-ночі став частіше освітлювати краєвид: то тут, то там горіли панські будинки, а то й хліб. Не раз уряд намагався нацьковувати селян на євреїв: „це все жиди винні, вони п'ють нашу кров". Пішли погроми, але по селах їх було небагато. Селяни на це не йшли. Було й так, що починали з євреїв, а переходили на панів.

І от на початкові 1906 року влада, одуривши селян та робітників пільгами, зразу зміцнилася та стала давити селянський рух. По економіях нагнали козаків, по селах—москалів та й почали росправу чинити. Скільки людей було скатовано нагаями на смерть, скільки побито з рушниць, забрано до в'язниць, а то й повішено на подорожніх стовпах та тинах—не злічити. У Сорочинцях, на Полтавщині, було скликано ген. Філоновим схода, поставлено усіх навколюшки та й розстріляно. 30 вбито, 45 поранено. Цілі села били різками—не тільки чоловіків—але й жінок. На Поділлі цим прославився граф Потоцький, що виходив до селян і з загоном сражників стріляв їх, коли вони не приймали, мізерну платню за свою роботу. Ці карні загони пролили не мало селянської крови на Україні. Та було не раз, що селяни вели бійку з поліцаями та військом. От у Прилуцькому повіті, на Полтавщині, та на Волині селяни вистилали шляхи до сел боронами, перекинувши їх зубками догори. На них напорювалася кіннота, та після цього ще більш лютували нагаї по селянських спинах.

Що ж робили попи у той час, коли ми з голоду та одчаю йшли проти катів, і тоді, коли пани помстилися?

У проповідях вони казали: „Зле у світі через бешкети, страйки, заколоти, неслухняність до царя та його уряду. Росія тільки царем міцна. Крамолу треба знищувати".. Святий синод розіслав усім попам обіжників, аби вони „заспокоювали" селян, та накликали „гнів божий" на страйкарів та повстанців.

Попи брали участь у чорносотенних спілках „Союз руського народу" та „Союз Архангела Михайла". Цупко трималися вони за самодержавство, за свою опору.

І от селянський рух було задавлено. Пани й куркулі раділи, що повернули свої маєтки. А незаможне селянство глибоко заховало жадобу помсти.

Нас дурили ще не раз: і тимчасовий уряд 1917 р., і центральна рада, і гетьман, Петлюра, Денікін, Врангель, усі обіцяли нам дати землю—і давали її, тільки одержували 3 арш. вздовш та півтора завширшки. Оце й усе.

Лише Радянська Влада дала землю. Скасувавши власність на землю, відібравши маєтки від поміщиків, та повиганявши їх з насиженних кубел — заснувала тисячі сільських комун-колективів, закликала самих селян керувати собою через ради.

З 1905 р. минуло 20 літ, а порозумнішали ми на сотні років.

Бувалий

Привітання від редактора-основоположника журналу

Дорогому „Безвірникові", що вже рік бореться з релігійними забобонами, з попівським ошуканством, з релігійним обдуренням віруючих на зиск колишніх панів—надсилаю свій гарячий привіт. Бажаю йому охопити своїм культурним впливом найдальші куточки Вкраїни.

Москва *Вікторія Уласевіч.*

На переділі двох світів

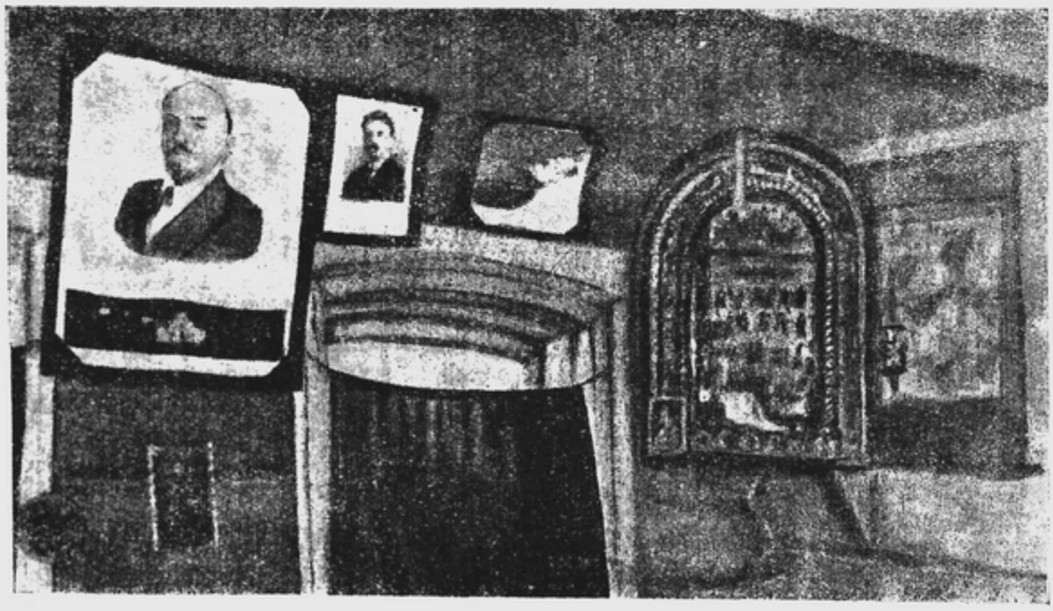

Все більш новий зміст життя відмінює форми побуту.

Нові ідеї опановують вже й тих, що досі боязко трималися релігійних забобонів.

На цій підставі зараз трапляється багато надзвичайно цикавіх випадків.

На малюнкові видко, як в одній господі мирно погоджуються на покутті образи... з Леніном та Риковим.

За царську ласку, за попа Гапона, та як полуду скинули з очей трудящі мілійони

(Поема)

Малюнки всіх історичних подій взято з Всеукраїнського музею Революції.

Ред.

За плечима торбина
Ще й латана свитина.
Ну, сину, йди мабуть до міста.
Уже ж ти так що й не малий,—
Бо дома, бач, ні палива, ні їсти
І я—старий!
Землі нема, нема роботи
Сутужно стало, сину, жить...
Іди ж, кажу, на стороні служить.
Гей, наслугуєшся, дитино, за свій вік достоту!

Пішов...

Так виряджав старий Микита
По долю сина Василя...
Ридала мати, горем бита...
Пішов... Ген-ген, сховавсь в поля..
Прощайте, ниви, жовті, милі—
Прощайте рідні і.. чужі!
Вас пан з підпанками посіли...
Мої прокльони їм перекажіть!

Скотилася сльоза на подрану свитину,
Струснув Василь порепаний кулак,
На плечі скинув наймицьку торбину
І зник на виднокрузі за байрак.
Блукаючи отак світами
Аж в Петербург Василь прибився.
Тут доля посміхнулася, спинився;
Став у заводі з иншими робітниками.

Побігли дні один та другий
Марудні, довгі та голодні.
А там і роки довгим пругом
Зникати стали у безодні.

Лящать паси, бряжчать машини,
А думки нижуться в разки:
— Коли вже робітник спочине,
Коли спочинуть всі робітники?!
Пан у блискучому палаці
Жирує, смачно їсть та п'є,
А наш Василь в осінній мряці
З заводу по-під тинню йде.
Стругав, крутив, кував на пана робітник—
Сам старець, ще й плодив старців.
Аж тисяча і дев'ятьсот ще й п'ятий рік—

Червоний рік—наспів!
Тут поклик залунав попа Гапона:
— Ходімо до царя за правдою і за законом!

Як і колись варстат скрегоче,
Скрегоче він вночі і вдень.
Василь зчорнів, запали очі
І груди виснажились впень.
А в той же час, далеко десь на Сході
Нікчемний бій з японцями кипів,
І гинули полки селян й робітників.
За що? Мовляли, цар з японцями не в згоді!

А коли б череп'я із голів забитих
Хто зніс і склав до купи всі –
Хто-б зміряв гріх царів несамовитих
На тій страшній з голів людських горі?

То тут, то там в Росії й на Вкраїні
Пожежою займався бунт.
Випростувались робітничі спини,
І захитався під царем та панством грунт.

На гвалт!—кричала біля трону
Отара зляканих панів...
Тут десь підкинув біс попа Гапона
На голови робітників.
Повів Гапон скрізь теревені:
Чого там комизиться вам?
То ж ваше щастя у царя у жмені,
А цар... і-і, там такий—усе б оддав робітникам!

А згодом... Гей, як добре буде!
І все то дякувати треба нам царя!
На многі літа нашому цареві, люди
Кричіть за мною всі: у-р-р-а!

— Нема і не було закону!—
Кричали скрізь робітники:
— Одна надія на Гапона—
Нехай Гапон дасть лад який!

Лихий їх віда, що за мову
Гапон з панами собі вів,
А тільки отаку промову
Гапон робітникам повів.

— Брати! ходімо до царя ми!
Беріть жінок, дітей беріть,
І з коровгами, з образами
Ходімо батюшку-царя просить.

Бо цар нічого ще не знає,
Цар любить вас—дітей своїх,
А панство правду од царя ховає.

Цар вислухає вас і покарає їх!
— Всіх до царя веди, Гапоне!
Радів натруджений забитий люд:
— Підемо всі, хай дасть нам цар закони—

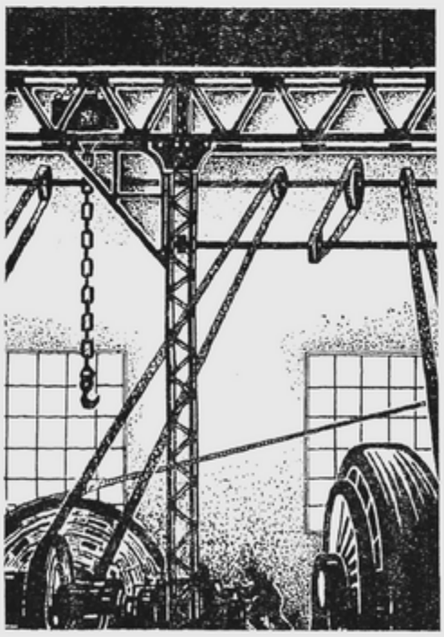

Лящать паси, бряжчать машини

Хай полегчить нам наш нелюдський труд!—
І товпились усі, хоч полу ряси
Гапонової поцілувати край.

Ти бог наш, ти надія наша!
Веди нас до царя, царя побачить дай!..

. . . . . .

Гапон читає петицію у „відділі Ф. З. робочих" за Невською заставою.

Цар привітав дітей шаблями...
Розсудить нас останній бій з царями!

Настав і січня день дев'ятий.
Холодний, хмурий день — зіма!
Василь прибрався, мов на свято.
Розвиднилось життя-тюрма.

Бігом надвір, а там надворі
Червоні прапори вгорі,
Майданами, що хвилі в морі,
Ідуть і йдуть пролетарі.

На прапорах: „Закону й правди"!
„Ми люди вільні — не раби!"
„Нас мучили, гнітили завжди"
„Почуй, царю, нас — пособи".

„Народові землі і волі
День наш робочий скороти,
Скликайте установчі збори,
До тебе йдем — куди ж нам йти?"

Мов звірі, козаки з шаблями на конях врізались в людей.

Насамперед Гапон... У рясі,
На грудях срібний хрест блищить,
І молиться нечутно маса —
Надіями тремтить.
І раптом — бах! — ген там, десь збоку...

Хто? Де? Кого? Завіщо? Як?! —
Спинився натовп. Стихли кроки.
Побіг холодний переляк.

Салдати. Цар звелів... убили..
Неправда... От ще манія!

Люд ворухнувсь, загомоніли —
Кольнув неспокій Василя.

Аж ось дворець... Стоять салдати:
Густий та довгий сірий ряд.
— Вертайсь, не велено пускати —
Кричить старший — вертайсь, кажу, назад!

— Жартуєте... Померзли на морозі...
Приязно люд загомонів:
— Бач, аж повиступали сльози...
Мороз гарненько придушив!

Підскакують та гріються салдати,
Як дома, всі такі свої...
Вертайсь, не велено пускати!
Так цар звелів!!! —

Кричить старший, а очі — шило:
Як глянув — наче проколов!
— Нам до царя, за правдою... загомоніло —

І гомін той по тисячах пішов.
Назад — кажу!.. Стріляти буду! —

Ревнув старший і враз махнув.
Щось цьвохнуло у груди люду
І весь майдан стотисячний здрігнув.

Здрігнув і рушив... До царя нам! —
Ішли вперед... Іще раз тр-р-рах!
Свистали пулі над майданом
Несучи людям смерть і жах.

Немов підрізані косою
Лягли передні, як один.
Зачервонівся сніг рудою,
Упали поруч батько й син.

— Прокляті... Вбивці... Душогуби..
Вмираю... Краще... краще смерть! —
Шептали спраглі смертю губи
Напившися зневір'я вщерть.

Мов звірі, козаки шаблями
На конях врізались в людей —

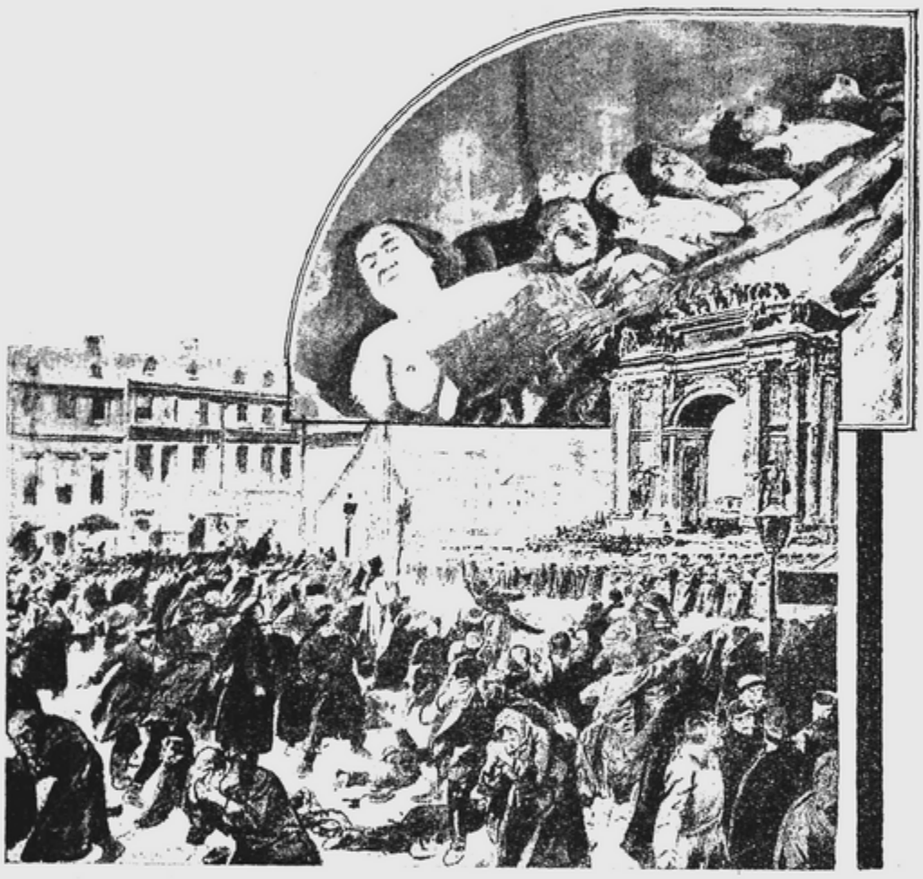

Розправа з маніфестантами біля Нарвських воріт.

Лилась руда червоними струмками
З порубаних жінок, дідів, дітей.

Немов би десь на полі бою
Майдан чорнів перед палацом трупом...

Прокльони, плач, шаблі і кулі над юрбою
І козаки на конях по живих крівавих купах.

Там мати примовля над мертвим сином,
Байдуже їй, що смерть на неї щірить зуби;

Ішли по ласку до царя з попом і коровгами, і цар по царському вітав дітей своїх шаблями.

Там син над батьком прикипів
під тином
І міцно стис холодні білі губи.

А через вулицю—там, далі,
Немов з землі зростають барикади,
Проти панів робітники повстали
За голод, злидні, за знущання й
зради. .

Надходив вечір—сніг червоний
Кричав за царську ласку в
хмари...

Порубані, постріляні робітники
лежали,

Цар не пожалував для них
патронів.

А хто піймавсь живим до казаків—
В тюрмі, чекаючи, сидів...
Ішли по ласку до царя з попом і
коровгами
І цар по царському вітав дітей своїх
шаблями.
І згадували у тюрмі робітники
Гапона;

Чи ще живий, чи вбито козаками?
І не туди-то, що Василь з Гапоном манівцями
Тікають із Росії до кордону.
Де революція—там смерть і кулі...
В цей час трудящому не в думці гулі.

Там четверо робітників стояло.

Гуляє піп Гапон в Парижі
По ресторанах ніч і день—
Вино, музики і красуні рижі.
Забув Гапон дев'яте січня впень.

Не чує він, що в Росії
За революцію киплять бої,
Що стали злидарі проти панів-злодіїв
За волю і права свої.

— Вернусь, Гапоне, я додому!—
Гапонові сказав Василь—
— Помшусь з трудящими цареві злому
За все, за всіх, за голод наш і біль!
— Ти зріс у роскошах, тобі не зрозуміти

Робітника... Не зрозуміть!
Ти піп... Тобі—людей дурити—
А я... Мені добути треба волю хоч на мить!

— Іди, дурний, мо зловлять фараони...
В тюрму, кажу тобі, запруть!
А я з дівчатами ще пожирую тут!—
Пішов Василь не глянув на Гапона.

Нехай живуть трудящі Ради,
А зрадникам всім смерть за зраду!

Робітники, селяни і салдати
Повстали на царя та на панів,
Заклали ради робітничих депутатів,
Тікало панство хто куди од робітників.

А там... Були пани ще в силі—
Подужали робітників,
І кров'ю робітничою обмили
Свій страх і гнів.

Тоді сусіль й Гапон в Росію
І знов з панами шу-шу-шу!
Забули буцім би усе пани йому,
І ну крутить Гапон колишню веремію.

Здибався якось ненароком
Василь з Гапоном—так і так!
Розговорились... Скоком-боком
Гапон і каже:—Ти чудак.

Чудак та й годі, їй же богу!
Начхать, що ти революціонер—
Каюк вам всім тепер!
Але, Василю, я тобі вкажу дорогу

— Скажи... Ти знаєш, хто у змові
Щоб вбить міністрів та царя.
Скажи і грошей матимеш за це, як той полови—
І вільний будеш—от тобі рука моя!—

— За зраду... гроші... і багато..
Ти піп .. кому ж як не тобі і знать
Ну, добре... буду вдень тебе чекати.
Приходь... Тебе, Гапоне, буду я чекать!

. . . . . .

Прийшов Гапон до Василя до хати
Веселий, радий, говіркий...
А за дверима другої кімнати
Стояли, слухали робітники.

— Сто тисячів дає охранка
Тобі, Василю, щоб сказав
За змову... Затра зранку
Я й грошики-б тобі примчав!

— А що було-б, скажи, Гапоне,
Коли б хто взнав з робітників,
Що ти мене на зраду збив?!
Спитав Василь і весь од гніву похолонув.

— Дурний! Хто знати буде, звідки?
Нас двоє тільки—ти і я!—
— А-а-а!.. Цить... ти, зраднику... Змія...
Ось, попе, Василеві свідки!—

Гапон зирнув, і серце стало:
На нього просто із дверей
П'ялося восьмеро очей—
Там четверо робітників стояло:

— Брати... помилуйте... Ні... Я .. Ви...
— Мовчи! Не брат ти нам—не брат!
Ти юда... Гірше—кат!
І вмреш ти зрадником без слави...

. . . . . .

З заходу промінь сонця в хату
Червоний приснув, мов огонь,
А біля сволока висів кудлатий
Шпиг царський, піп покараний—Гапон!

. . . . . .

Становище, в якому знайдено Гапона.

Минули роки... Знов повстали.
Трудящі всі повстали у Росії люди,
І скинули дуриствітства з очей полуду—
Геть всіх гнобителів повиганяли.

А згинувших у тисяча і дев'ятьсот ще й п'ятім році—
Ми згадуєм на всякім кроці,
І не забудемо за літ сто сот.

Нечай

Баптистське рахівництво

Кожному відома пожадливість православних попів. Не дурно прислів'я каже про „завидущі попівські очі", про „бездонні кешені", про „загребущі руки".

Але там, де в попа гола зажерливість, гладке черево і від пожадливости руки трусяться—там в баптистів—єлейне вчення, хитрий розрахунок і дуже великий прибуток.

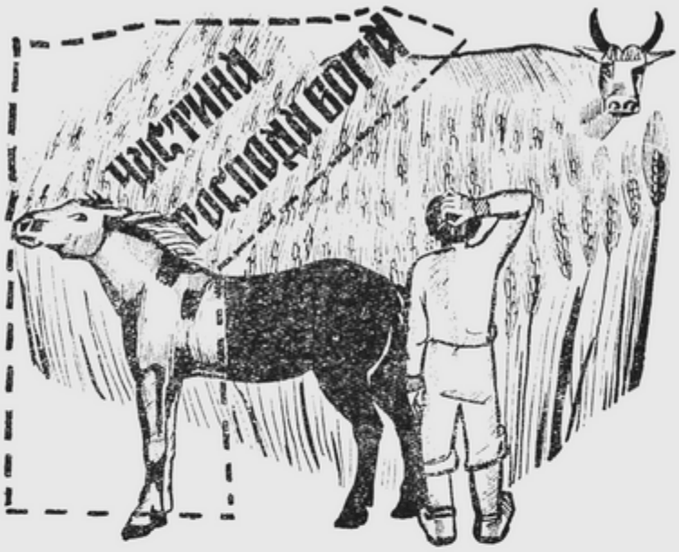

От вам слова одного баптиста: (журнал „Баптист" № 2, 1925 р., стор. 11) **„Господь наказав віруючим працювати на ниві його".**

Правильно, звичайно. А все таки хіба не краще попрацювати на своїй власній ниві?

„Одні з них присвячують себе на справу благовістія" (тоб-то проповіді промовляють) **„инші ж збирають разом потрібні на це кошти"**. Самісінько так, як у православних: віруючі дають, а попи брешуть.

Але як давати кошти? Доброхіть? По змозі і можливості? Тоді, як сам маєш достаток?—Ні, нічого подібного! **„Віруючі не можуть зупинитися на випадкових пожертвах... вони мусять служити богові постійно"**. (Наче податок якийсь для господа бога!).

Авжеж так! Справжній податок. І Авраам брав десяту частинуз усього майна ще за 500 років до закону Мойсея, Іаков також обіцяв богові давати десятину земного добра.

Можна гадати, що вже за Ноя було це встановлено, і було це законом духу святого"...

А наколи не дати десяту частину? Що тоді?—Дуже кепсько доведеться вам, громадяне.

„Десяту частину не введено до десятислів'я Мойсеєвого, але вона належить безперечно богові і заховання її є злодійство і приносить прокляття".

Отже, коли ти не дав десяту частину—ти є злодій і не будь-якийсь, але самого господа бога обікрав і хоча господь не покличе міліціонера скласти протокола, проте він прокляне і засудить у вічні тортурти.

Але наш баптист не тільки лякає, він і по голові гладить. **„Чесне і дбайливе виконання у відданості господу в матеріяльному служінню, принесе з собою його благословіння і поглибить нашу віру"**, (або инакше—що більше даватимеш, то більше віритимеш),—**зміцняє покору богові у всякому иншому відношенні, попереджає віруючих від скупощів... робить для нас яснішим керовництво боже і наближає до бога та до молитви".**

Одне слово, даватимеш десяту частину богові, тоб-то Раді баптистів—гаразд буде тобі, а не даватимеш—прокляне тебе господь і загинеш ти разом з грішниками.

„Потребу віддати богові не менше (вже не менше!) **десятої частини стверджує христос"... „У новому заповіті скрізь вказано на матеріяльне служіння і до того таке, що перевищує стародавню десяту частину"... „Жінки служили йому всім своїм майном"... „Закхей вирішив віддати половину свого майна". „Свого остаточного зросту матеріяльне служіння досягає у першій церкві, яка віддала все богові, і натомісць одержала благодать, єдність духу і життя".**

Ото ж і ясно тепер чого хочуть баптисти. Навіть десятої частини їм замало. Чи не подібно вже це на кабалу? Чи не тхне від цього визиском, як і в иншій якійсь церкві?

Оце так люди божі, оце так „духовні християни"! Отож добре ви стрижете „віруючих овечок". Удесятеро краще, ніж попи. Не дурно в спільці баптистів є такі щирі захисники визиску і капіталізму, як Лойд Джордж, або инші американські міліярдери.

Багато віруючих гадають, що баптисти краще православних, що в них, мовляв, святости більше, що в житті їхньому порядок і справедливість є. І багато зараз переходять з православ'я у баптизм і инші секти. Але з вогню та в полум'я потрапляють. З одної кабали запрягаються в другу. Попам давали, а тепер баптистському господу-богу давай, та не скільки там хочеш, а не менш, як десяту частину земного добра.

Чи не ясно звідси, що й православіє і баптизм і инші секти—одна й та сама лавочка, тільки під ріжними вивісками і з ріжними прикажчиками, але всі вони однаково дурять довірливих покупців „святої благодати".

Левко

АДРЕСА
РОКСЕ ЦК КПУ РЕДАКЦІЯ
БЕЗВІРНИКА
ПРИЙНЯТ
Прийнято
Передана
РОЗРЯД | Кількість слів | КОЛИ ПОДАНО | СЛУЖБОВІ ПОМІТКИ
ХАРЬКОВ МОСКВЫ 32/160 61 30 19938
ДОРОГИЕ ТОВАРИЩИ В ПЕРВУЮ ГОДОВЩИНУ БЕЗВИРНИКА ШЛЕМ
ГОРЯЧИЙ ПРИВЕТ РЕДАКЦИИ И ЧИТАТЕЛЯМ ТОЧКА ЗА ГОД
ПРОДЕЛАНА БОЛЬШАЯ РАБОТА ТОЧКА ЖУРНАЛ С САМОГО НАЧАЛА
СТАЛ НА ПРАВИЛЬНЫЙ ПУТЬ СВЯЗАВ АНТИРЕЛИГИОЗНУЮ
ПРОПАГАНДУ С ЖИВОЙ ДЕЙСТВИТЕЛЬНОСТЬЮ С
НЕПОСРЕДСТВЕННЫМИ ИНТЕРЕСАМИ И ЗАДАЧАМИ ШИРОЧАЙШИХ
БЕДНЯНСКИХ МАСС ТОЧКА ОТ ДУШИ ЖЕЛАЕМ БЕЗВИРНИКУ ДАЛЬНЕЙШИХ
УСПЕХОВ И САМОГО ШИРОКОГО РАСПРОСТРАНЕНІЯ = РЕДАКЦИЯ
БЕЗВІРНИКУ У СТАНКА

Як воду носити та хліб місити—поганяй до ями!

(Густюк за коміром)

У селі Ковяги на Харківщині голова сільради Салашенко—штунда, ще й втягає комсомольців та демобілізованих червоноа мійців до штундівської секти, а політосвітньої роботи ніякої в селі не ведеться.

(З допису).

Невдячні! Хіба-ж голова ваш, прости господи, коняка яка, що ви запрягли його й доїхати хочете? Діточок головиних малесеньких посиротити порішили? Ще й скаржитесь?! Добра мені нагрузка—і за які-небудь там паляниці! У сільраді—головуй, ключ од сільради носи, печатку—носи, аж кишені попродирав, все падає в чобіт. Тут печатку треба притулити до паперу якого-небудь негайного, а печатка в чоботі.

Розувайсь, доставай! Або й з ключем... Тільки й знаєш, що лазиш за ними в чобіт. А хто заплатить за поверхстрокову роботу? А тут іще агітуй, щоб у штунди писалися. Мало запишеться—малий дохід! Поподмешся, попоагітуєш, поки вкоськаєш кого...

Хоча-б і з комсомольцями. Самий вредний нарід: ти йому —

— Во ім'я отця! —

А він —

— Кобила хвица!

Та ще й на всю вершу заведе:

— Геть к нечистій матері рабинів та попів,— на небо позалазимо — розженемо богів!

Ніякої пошани, дарма що ти голова і так-би мовити радянський апарат на селі!

Або червоноармійці... Ти йому —

— Сину мій... Аз єсмь господь-бог твій...

А він —

— За що боролися, за що кров проливали, га? —

І соває під носа трактора із трьох пальців. Мало вам? ще й політосвіти закортіло? Схаменіться! Де ваш жаль, люди добрі?

Головуй, агітуй, політосвічуй... Та скільки-ж ото пляшок самогону на день випити треба, щоб з ніг не впасти од такої нагрузки?

Гей, як воду носити та хліб місити—поганяй до ями!

Киньте, товаришу голово, головувати. Нехай будуть без голови. Робіть одне діло...

Нехай виберуть собі кращого, коли ви не до вподоби.

А то ще й вередують!

Ай.

„ДЕЗИНФЕКЦІЯ"

В с. Нових Безрадичах на Київщині віруючі визнають двох богів: одні лишились вірними старому богу — слов'янському, инші визнали другого бога — автокефального. Почали служити обом богам по черзі в місцевій церкві.

Та слов'янський бог був привередливий — не приймає, кажуть, моління в храмі, коли його споганять єретики-автокефалісти. Треба його пересвячувати після кожної візити туди самосвятів.

Сказано—зроблено, водички вистачить.

І почали кропити все церковне майно: мочили, мочили його, аж поки тканина без просушки псуватись почала.

Київський

Привітання від Зав. Агітпропу ЦК КП(б)У

До редакції „Безвірника"

Вітаю „Безвірника", що за рік свого існування провів величезну роботу звільнення працюючих мас від перебутків релігії і забобонів. Гадаю, що „Безвірник" й надалі успішно провадитиме свою корисну працю.

Попов.

З новим роком, з новим щастям!

І почалося ото воно на Україні, не розбери-бери. Підеш до церкви, прочитаєш «очі єси на небеси» і тільки-тільки націлишся ліпить святому Миколі, або Гаврилові свічку, аж входить:

— илітай—каж е—ік такій то матері, дурисвіти слов'янські, бо я єсмь піп український і дурити буду по-простому, щоб усякий розумів!

А який з його, прости господи, піп, як воно в галіфі і френч зовсім не попівський на ньому. У штанях, а не в спідниці, і чуб йоржиком як і в нас грішних підстрижено.

Преться у вівтар і витрушує старого слов'янського батюшку з ризи. А сам мерщій до церковного вина й запричащається. І хоч воно не вино, а самогон прикрашений наливкою, а все ж шкода крови христової, та й батюшку зобіжать хто ж дозволить?

Перехристишся, ідеш у вівтар, і по вуху-раз автокефала. А він здачі. Йому нічого запричастившись, а тобі на тщесерце так що й сутужно виходить. А тут ще й православні: один за старого, другий—за нового; зараза така, кажу, пішла тоді. І замісць молиться, б'єшся до обіду у вівтарі. Добре ж як не нагодиться ще обновленський піп на той час, а то або тікай, або бий кого влучиш. І прийдеш додому з церкви весь у синяках.

Завелось, кажу, на Україні ото було, що куди ні кинь, то й поцілиш, або автокафельного, або обновленського попа. А то й старого слов'янського. А людям розбиратись тяжко: который з них справжній піп і в царство небесне виведе? Пристанеш до одного—другий прокляне, до того запишешся—той у пекло запроторить. Біда! Край прийшов православному чоловікові, а де лад найти рахубі, хто й зна!

— Морока, лиха йому година,—кажуть комуністи,—треба спасать народ!

І заснували 1-го січня 1925 року журнала «Безвірник», ще й порішили:

— Треба гаманці пристерегти людські, а то ота автокефалія босонога враз повитрушує. Просвітити народ треба!

Б'ємось помаленьку...

Написали першого журнала.

— А як там у вас?

Питаємо.

— Та як же в нас... Б'ємось помаленьку. А чий верх буде—ще не вгадано,—пишуть,—чи старі попи, чи обновленські. А то чи не автокефальний верх буде, бо ці у лісовиках були і на погромах руку набили!

—Та плюньте—гукаємо в другому журналі,—нехай собі два дурні б'ються, а ви не втручайтеся!

— Та неможна,—пишуть. І знову ж нам не можна без попа. Бо він замісто меліорації нам у пригоді стає...

— Як саме?!

— Та так саме, що помолиться піп, покропить степ, а воно й..

Іде дощ?!

— Та ні, не йде. А все таки веселіше якось. Та й лікаря треба...

— Якого лікаря?

— Такого лікаря, що закрутить біля пупа. Прикличеш попа, він пособорує і їде собі чоловік спокійнісінько у землетрест. А то щей ремонт...

— Який ремонт?!

— Та такий ремонт, що попи усі ікони пообновляли. Усе ж на дурняка. Або чудо сотворить; людей зійдется багато, нагуляєшся добре..

Отак і почали ми через «Безвірника» переписуватися з людьми і неначе світ розвиднівся нам: там слов'янського на печі в молодиці піймали і голову навхрест вистригли, там у житі піп качається з молодицями, щоб дощ був, а через дев'ять місяців усі до суду потягли, щоб давав на дитину. Там гналися за попом усім селом з кійками, аж до лісу, так що він чогось і не вернувся. А в иншому місці з церкви добрящого клуба зробили. Глянеш у которе число «Безвірника» і вся Україна тобі мов на долоні.

Читаємо...

Ну, це так—пишуть тоді до нас з села—це й у нас є. А як за кордоном? А що наука каже за попів?

Будь ласка—кажемо—ось, нате. Оце вам за кордоном піп з панами на людей сів, а це вам наука каже, що попи брехуни й панські прихвосні, а релігія—дурман для народу, й Карло Маркс за це сказав!

— Еге, он куди воно заковирюється!—дивуються наші читачі та до своїх попів.

— Або ори землю, як усякий трудящий, або гайда на всі вітри, бо обстрижемо!

Бачить піп, що не переливки та й до нас.

— Так і так, товариші «Безвірник». Скажіть і пораду дайте, як рясу скинуть і чоловіком стати?

— Таке! Інтерес великий—одповідаємо—вавіщо її скидати?! Переший на спідницю попаді і подай за це заяву!

І так по-доброму без усякої злости инший піп читає «Безвірника», а тоді й пише до нас.

— Істинно правду кажете, скидаю рясу й надіваю штани!

Багато вже обстриглося. А що людей—так тільки баби ще до церкви ходять та й то по звичці. Прочитає чоловік «Безвірника», і хоч ти йому апостола на голові читай!

— Не піду, каже, до церкви, піду краще до сельбуду!

А инший ще й чуба на собі рве.

— Чи не дурний я був, не пришелепуватий! Цілий вік свічки у церкві ліпив та попові на акафисти давав. Скільки б ото я «Безвірників» купив за ті гроші?

Ну, що ж, хто старе згадує, того по потилиці, а ми за нове.

Таке-то. За один однісінький рік отакого наробив «Безвірник»—світ одчинив людям!

А що буде, як ще рік поживе?

Ой буде, буде! Передплачуйте всі «Безвірника» так побачите, що буде!

З новим роком, кажуть нове й щастя. То й добре! Нехай і вам щастить з новим роком, без попів та инших забобонів.

А «Безвірникові».. «Безвірникові» побажаємо з нового року бути в кожній селянській хаті.

Нечай

БЕЗВІРНИК

ТІ,

що не передплатили ще й досі „Безвірника", нехай подумають, що „Безвірник" видається вже другий рік. Вийшло з друку 13 чисел. А через рік вийде 25-е число, а ще—37... й так далі.

Ото ж скільки чисел ви прогавите років за п'ять. А скільки ж додатків, коли що-року до журналу досилається всім передплатникам книжечки з усяких там наук, про життя церковне та про попівські діла гріховні, то-що.

До того-ж коли збільшиться кількість передплатників—й журнал дешевший стане. Це вже світовий закон такий!

На один місяць можна передплатити за ***15 копійок. А на півроку 90 коп.*** *й, звичайно, на рік* ***1 крб. 80 коп.***

Пора вже мати „Безвірника" в кожній хаті!

Журнал продається у всіх книгарнях і послах контрагентства Друку на України.

Видає Державне Видавництво України Відповідальн. редактор *В. І. ЛІВАНОВ*

Укрголовліт Ч. 1230. Харків, друкарня ВУЦВК'у „Червоний Друк". Зам. Ч. 14810. Кількість 15.000 примірн.